

Leges humanae obligant omnes subditos ad quos loquuntur. V, 3, 31
 Quas partes communitatis obliget lex humana. *ibid.*
 Ad quos extenditur lex humana. *ibid.*
 Lex humana non obligat extra territorium ferentis, etiam proprios subditos. V, 3, 32
 Lex data a communitate obligat omnes de eadem communitate. V, 3, 33
 Lex obligat ipsum legislatorem, quando materia communis est, et ejusdem rationis. *ibid.*
 Lex an obliget principem quoad vim coactivam. Vide PRINCEPS.
 Lex territorii obligat advenas et hospites quamdiu illic commorantur, eo modo quo obligat incolae. V, 3, 33
 Per se, et non tantum ratione scandali. *ibid.*
 Lex ferri potest solos advenas obligans. *ibid.*
 Lex civilis comprehendit peregrinos, etiam quoad vim coactivam. *ibid.*
 Lex dans formam contractibus etiam advenas comprehendit. *ibid.*
 Lex secum affert vim cogendi. V, 3, 34
 Lex civilis quando indirecte contra immunitatem ecclesiasticam. *ibid.*
 Leges civiles justae a clericis servari debent. *ibid.*
 Ob vim directivam, non vero propter coactivam. *ibid.*
 Legis editio non habet solemnitatem requisitam sine promulgatione, nec promulgatio est sine solemnitate. V, 3, 16
 Legis promulgatio et divulgatio distincta. *ibid.*
 In legum civilium promulgatione nulla certa solemnitas determinatur. *ibid.*
 Legis promulgatio in quot locis fieri debeat. *ibid.*
 In quibus legibus unica promulgatio sollemnis sufficiat. *ibid.*
 Legis promulgatio in civitatibus provinciarum aut regnorum capitibus, quomodo necessaria ex vi juris imperialis. *ibid.*
 Lex civilis quomodo graviter violetur. V, 3, 25
 Legis transgressio ob contemptum est mortalis in materia minima. V, 3, 28
 Legem transgredi ex contemptu rei praecipuum non semper est mortale. *ibid.*
 Legem transgredi ex contemptu Dei legislatoris, semper est mortale. *ibid.*
 Legem transgredi ex contemptu superioris, quatenus Praelatus, est mortale. *ibid.*
 Legis transgressio ex contemptu legislatoris, quatenus homo, potest esse tantum veniale, ex levitate materiae. *ibid.*
 Lex humana impletur per actum praecipuum secundum substantiam illius. V, 3, 29
 Lex humana solum imperat ut actus fiat. *ibid.*
 Leges civiles quando observandae in foro canonico. V, 4, 11
 Lex civilis prohibens actum non semper irritat actum contra ipsam factum. V, 5, 25
 Lex civilis prohibens actum pure, et quae clausulam irritantem non adjiciat, an irritet illum. V, 5, 28
 Et quando. *ibid.*

LEX CANONICA.

Leges Romani Pontificis non pendere a conciliis, sed e contra. V, 4, 3
 Leges ferre posse Romanum Pontificem sine consensu Cardinalium. *ibid.*
 Lex jurisdictionis, et lex diocesana, quae. V, 4, 20

Leges canonicae vocantur canones, decreta, et aliis modis. V, 5, 1
 Lex canonica a civili in multis differt ex parte materiae. V, 4, 11
 Lex canonica excellentior et universalior lege civili. *ibid.*
 Legis canonicae a civili alia differentia. *ibid.*
 Lex canonica circa solam materiam honestam versatur, sicut et civilis. *ibid.*
 Lex canonica praecipit in materia cujuscumque virtutis. *ibid.*
 Lex canonica praecipit actus omnium virtutum, sed non omnes. *ibid.*
 Lex canonica non prohibet omnia vitia et peccata absolute. *ibid.*
 Legis canonicae primaria materia est materia religionis. *ibid.*
 Lex canonica nullam certam verborum formam requirit. V, 4, 14
 Lex canonica non requirit scripturam. *ibid.*
 Lex canonica quam promulgationem requirit. V, 4, 15
 Leges concilii generalis, quomodo promulgandae. *ibid.*
 Leges canonicae an obligent statim post promulgationem Romae factam. *ibid.*
 Leges pontificias statim obligare, diffundere autem obligationem successive. *ibid.*
 Lex canonica justa per se infert obligationem ut acceptetur. V, 4, 16
 Lex pontificia admittit supplicationem ex causa justa. *ibid.*
 Lex canonica, dum ad Pontificem recurratur, quomodo obliget. *ibid.*
 Legem canonicam per consuetudinem toleratam non acceptatam tandem non obligare. *ibid.*
 Lex quomodo obliget scientes et ignorantes. *ibid.*
 Lex canonica ignorata ab aliquo corpore politico integro obligat cessante ignorantia. *ibid.*
 Lex canonica obligat in conscientia. V, 4, 17
 Lex ecclesiastica per se obligat sub culpa mortali, si absolute feratur. *ibid.*
 Legis canonicae obligatio in conscientia gravis aut levis, unde colligenda. V, 4, 18
 Lex canonica obligat omnes baptizatos, etiam haereticos. V, 4, 19
 Leges pontificias de se obligare omnes christianos adultos ubicumque degentes. *ibid.*
 Leges Episcoporum intra territorium quomodo obligent. *ibid.*
 Leges conciliorum provincialium quomodo obligent, et quos. *ibid.*
 Leges canonicae faciunt subditos bonos simpliciter. V, 1, 13
 Lex canonica derogata censeatur per consuetudinem quodnam tempus necessarium. V, 4, 16
 Lex per consuetudinem non recepta non censetur simpliciter revocata. *ibid.*

LEX ODIOSA.

Lex odiosa et favorabilis. V, 5, 2
 Et unde distinguendae. *ibid.*
 Lex eadem favorabilis et odiosa secundum diversa. *ibid.*
 Et haec quomodo interpretanda. *ibid.*
 Lex excludens feminas ab haereditate est odiosa simpliciter. *ibid.*
 In dubio legis, favorabilisne sit an odiosa, in favore interpretanda. *ibid.*

Legis odiosae quatuor sunt species. V, 5, 2
 Legem esse odiosam unde colligendum. VI, 6, 27
 Et unde extendenda lex odiosa. VI, 6, 2

LEX POENALIS.

Lex imponens poenam spiritualem et censuras, etc., ordinarie supponit culpam. V, 5, 3
 Lex poenalis pura ex intentione legislatoris colligenda. V, 5, 4
 Regula generalis ad legem pure poenalem dignoscendam. *ibid.*
 Lex poenalis duplici modo fertur per verba simplicia, vel composita. V, 5, 6
 Uterque modus multiplex. *ibid.*
 Lex lata per verba, fiat, subjaceat, incurrat, etc., quando significet sententiam latam. *ibid.*
 Lex per quae verba intelligatur sententiam latam significare. *ibid.* etc. 7
 Lex poenalis cum particula ipso facto, etc., significat sententiam latam. V, 5, 8
 Lex pure moralis, pure poenalis et mixta, quae. V, 5, 4
 Legem poenalem obligare posse in conscientia. V, 5, 3
 Legem poenalem de facto obligationem in conscientia inducere. *ibid.*
 Lex poenalis non obligans ad culpam dari potest. V, 5, 4
 Et aliquae de facto dantur. *ibid.*
 Lex humana potest obligare in conscientia ad poenam, tam activam quam passivam, ante omnem sententiam, et quando. V, 5, 5
 Lex poenalis utens verbis simplicibus comminantibus poenam, non obligat statim ad talem poenam in conscientia. V, 5, 6
 Lex quae fertur simpliciter, per verba futuri temporis tantum non, obligat in conscientia ante sententiam. *ibid.*
 Etiam si verbum geminetur. *ibid.*
 Vel per duas leges imponatur. *ibid.*
 Lex praecipiens ad poenam perjurii, quomodo obligat. *ibid.*
 Lex lata per modum imperandi, quam inducit obligationem, et unde colligenda. *ibid.*
 Lex imponens poenam exequentiam per actionem ipsius rei, quando obliget. V, 5, 7
 Lex poenalis cum particula ipso facto, quam obligationem inducit. V, 5, 8
 Lex poenalis privans re propria, quae sine executione hominis exerceri nequeat, quem effectum habeat. *ibid.*
 Lex poenalis cum additione ipso facto, licet non dicat absque alia declaratione, inhabilitat, et infert poenas quae sine actione propria exercentur. V, 5, 9
 Lex poenalis post sententiam latam, quomodo obligat. V, 5, 10
 Lex poenalis quomodo obligat judicem. Vide JUDEX.
 Lex poenalis potest per consuetudinem abrogari. *ibid.*

LEX TRIBUTORUM.

Leges tributorum inter odiosas computandae. V, 5, 13
 Leges tributorum quando pure poenales intelligantur. *ibid.*
 Leges tributorum esse veras leges morales obligantes in conscientia. *ibid.*
 Leges tributorum imponentes poenas cum tributis esse mixtas. *ibid.*
 Leges justae simpliciter imponentes tributa obligant in conscientia ante petitionem. V, 5, 18

Leges injustae tributorum, nec ante, nec post petitionem obligant; possunt tamen aliquando ad aliquid obligare. V, 5, 18
 Vide TRIBUTUM.

LEX PURE IRRITANS.

Lex pure irritans unde dignoscenda. V, 5, 20
 Lex irritans actum indirecte, seu dans formam substantialem contractui, non est poenalis. V, 5, 19
 Leges aliquas irritantes poenales esse. *ibid.*
 Legem irritantem posse ferri in commune bonum, simul et in poenam. *ibid.*
 Lex pure irritans, non obligat ad praescriptam formam servandam. V, 5, 20
 Lex dans formam contractui quam obligationem inducit. *ibid.*
 Lex simpliciter irritans actum, si fiat, quomodo obliget. *ibid.*
 Lex non irritans actum ipso facto, sed irritare praecipiens, quomodo obliget. *ibid.*
 Lex irritans ipso facto, si suum habeat effectum, obligat in conscientia. *ibid.*
 Lex constituens formam substantialem in actu servandam irritat factum sine illa. V, 5, 22
 Et quando talis censeatur, V, 5, 23 et 24
 Lex irritans in praesumptione fundata an semper habeat effectum. *ibid.*
 Leges irritantes posse consuetudines abrogare. V, 5, 28
 Leges irritantes an in utroque foro procedant, et unde hoc colligatur. V, 5, 33
 Legis forma corrupta, an irritetur actus, et quanta corruptio sufficiat. V, 5, 32
 Lex irritans non annullat actum, ante solemnem promulgationem. *ibid.*
 Lex irritans post promulgationem in curia, expectat bimestre. V, 5, 33
 Leges irritantes canonice, quando habent effectum. *ibid.*
 Lex irritans, differens effectum, ante tempus a lege limitatum non operatur effectum, licet subditi consentiant. *ibid.*
 Lex irritans non prius circa volentem quam nolentem operatur. *ibid.*
 Vide LEX PROHIBENS per totum.

LEX PROHIBENS.

Lex prohibens actum et irritans respectu boni communis aut privatorum, non est poenalis. V, 5, 21
 Leges directe prohibentes actum, si ad majorem firmitatem irritant illum, an obligent in conscientia. V, 5, 20
 Lex simpliciter prohibens, et irritans actum, an interdum impediatur. V, 5, 22
 Lex pure prohibens non semper irritat actum, contra ipsum factum, nisi aliunde constet mens legislatoris. V, 5, 25
 Lex prohibens, ut irritet actum, quibus verbis uti debeat. V, 5, 26
 Lex pure prohibens, quando irritat actus, et quibus circumstantiis. V, 7, 27
 Lex civilis prohibens. Vide LEX CIVILIS.
 Lex canonica prohibens. Vide LEX CANONICA.
 Lex prohibens contrariam consuetudinem praeteritam, an futuram complectatur. VI, 7, 7
 Lex prohibens futuram consuetudinem non ideo eam reprobatur. *ibid.*
 Lex reprobans consuetudinem, quomodo vinci potest ab ea. VI, 7, 19

- Lex exorbitans, quomodo intelligenda. VI, 8, 28
 Lex revocans privilegium, quomodo habeat suum effectum et quando. VI, 8, 38
 Lex favorabilis ad omnem proprietatem verborum extendenda. VI, 6, 2
 Legis extensio aliquando ultra proprietatem verborum intelligenda, imo tam naturalem quam civilem. *ibid.*
 Legis extensio quadruplex. *ibid.*
 Lex non est regula indivisibilis, sed extensionem habet. VI, 6, 19
 Lex an extendenda solum ob rationis similitudinem ad alium casum. VI, 6, 3
 Lex non inducit vinculum in conscientia, ob similitudinem rationis. *ibid.*
 Legis extensio comprehensiva ob rationis identitatem, ad legem etiam pœnalem extendi potest. *ibid.*
 Lex an extendatur ab uno casu ad alium ob identitatem rationis. *ibid.*
 Legis extensio ad personas, loca, et tempus extenditur. VI, 6, 4
 Legis restrictio, quomodo accipienda. VI, 6, 5
 Legis restrictio, quando illicita. *ibid.*
 Legis restrictio ad aliquod incommodum evitandum fieri debet. *ibid.*
 Legis restrictio ex alia regula colligenda. *ibid.*
 Lex aliquando restringitur ex subjecta materia. *ibid.*
- LEX HUMANE MUTATIO.
- Legis interpretatio triplex, authentica, usualis et doctrinalis. VI, 6, 1
 Legis interpretatio, vide INTERPRETATIO.
 Legis mutatio ab extrinseco et intrinseco. *ibid.*
 Et utrumque dupliciter. *ibid.*
 Legis obligationem interdum cessare. VI, 6, 6
 Ut legis obligatio cesset, requiritur ut deficiat ratio aliquo modo contrarie. VI, 6, 7
 Legis obligatio aliquando cessat propter bonum personæ particularis. *ibid.*
 Lex aliqua circumstantia facta iniqua, an requirat recursum ad principem ut ejus obligatio cessare intelligatur. VI, 6, 8
 Legis obligatio aliquando tollitur sine recursum ad principem per iudicium probabile. *ibid.*
 Legis cessatio contraria et negativa. VI, 6, 9
 Legis vigor extinguitur per mutationem contrariam. *ibid.*
 Ut lex vigorem suum perdat necessaria est evidentia. *ibid.*
 Legem cessare cessante legis ratione generaliter. *ibid.*
 Lex præcipiens actum virtutis non cessat, cessante quocumque fine extrinseco. *ibid.*
 Lex cessat, cessante adequato fine extrinseco et intrinseco. *ibid.*
 Lex præcipiens actum indifferentem quando cesset. *ibid.*
 Legis cessatio in generali et in particulari quomodo differt. *ibid.*
 Lex quoad unam partem inutilis, non quoad aliam, an cesset. *ibid.*
 Lex aliquando suspenditur, sed non extinguitur. *ibid.*
 Legem humanam valide et juste abrogari posse. VI, 6, 25
 Legis mutatio justa erit, quando causa justa fuerit. *ibid.*
- Lex generalis posterior abrogat priorem. VI, 6, 27
 Lex generalis contra specialem quam vim habeat, et e contra. *ibid.*
 Lex potest per consuetudinem derogari quoad obligationem sub culpa, relicta obligatione quoad pœnam. VI, 7, 19
 Lex posterior contraria revocat consuetudinem. VI, 7, 20
 Ut lex consuetudinem revocet, quid requiratur. *ibid.*
 Lex particularis Papæ an revocet consuetudinem. *ibid.*
 Lex revocans privilegium an statim habeat suum effectum. VI, 8, 40
- LEX DIVINA POSITIVA VETUS.
- Lex divina positiva an data fuit ante Moysen. VI, 9, 1
 Lex divina. Vide ANGELI.
 Lex divina collective sumpta significat multitudinem plurium legum. *ibid.*
 Legem scriptam in quinque libris Moysis fuisse vere divinam, et Deum ipsum fuisse principalem et proximum ejus auctorem. VI, 9, 2
 Lex vetus per Moysen data tanquam per proximum promulgatorem, non vero per auctorem. *ibid.*
 Legis veteris finis bonus, honestus, spiritualis et supernaturalis fuit. VI, 9, 3
 Finis ultimus a Deo intentus per illam legem fuit spiritualis felicitas illius populi, vel in hac vita vel in futura. *ibid.*
 Lex vetus in peculiarem Christi honorem data, ad augendam fidem explicitam Christi venturi. *ibid.*
 Finis adæquatus legis veteris instructio fuit populi judaici. *ibid.*
 Singula præcepta legis veteris habuisse proprios fines materiis accommodatos. *ibid.*
 Finis legis duplex: moralis et spiritualis. *ibid.*
 Materia legis veteris non potuit esse nisi honesta, et sancta. VI, 9, 4
 Lex vetus etiam actus internos pro materia habebat. *ibid.*
 Materia legis veteris comprehendebat omnes actus externos necessarios ad honestatem morum, tam naturalem, quam cæremonialem, seu religiosam, quam etiam politicam, seu civilem. *ibid.*
 Materia legis veteris quatuor complectebatur, ut cæremonialis erat, ut autem judicialis alia quatuor. *ibid.*
 Materia legis veteris generaliter sumpta aliqua comprehendebat, quæ non cadebant sub riguroso præcepto, sed sub consilio. *ibid.*
 Lex vetus præcipit actus pœnitentiæ, et theologaliū virtutum. VI, 9, 7
 Formam illius legis fuisse verbum sensibile ipsius Dei hominibus sufficienter significantem ipsius voluntatem. VI, 9, 5
 Lex Decalogi prius voce prolata est, postea Dei digito scripta. *ibid.*
 Lex vetus pro solo populo israelitico data. *ibid.*
 Lex vetus data ministerio Angelorum. *ibid.*
 Vide ANGELI.
 Lex vetus in quo loco promulgata fuit. *ibid.*
 Lex vetus data anno a creatione mundi millesimo quingentesimo decimo tertio. *ibid.*
 Lex repudii quo sensu permissa. VI, 9, 2 et 4
 Lex de usura quomodo intelligenda. *ibid.*
 Legis effectus proximus et remotus. VI, 9, 5

- Lex vetus habuit pro effectu opus præmio dignum et ipsum præmium. VI, 9, 5
 Lex illa obligat in conscientia. *ibid.*
 Gravitas hujus obligationis unde colligenda. *ibid.*
 Lex illa etiam vi præceptorum moralium obligabat in conscientia. *ibid.*
 Hæc lex ratione præceptorum cæremonialium quomodo obligabat. *ibid.*
 Lex vetus quomodo obligabat cum periculo vitæ. *ibid.*
 Lex vetus effectus aliquos permittebat. *ibid.*
 Lex vetus habuit effectus pœnales, et quos. *ibid.*
 Lex vetus quas permissiones habuit. Vide PERMISSIO.
 Lex vetus, quæ præmia promittebat, temporaliane, an æterna. *ibid.*
 Lex vetus non obligat gentes in Christum non credentes. VI, 9, 10
 Legis opera de condigno quid meruerint. VI, 9, 6
 Lex vetus non habuit ex se virtutem justificandi. VI, 9, 7
 Lex vetus cur dicitur imperfecta. VI, 9, 4
 Legis veteris Sacramenta non habuerunt vim justificandi, nec in eis extra circumcisionem dabatur gratia extra meritum operantis. VI, 9, 7
 In quo sensu dicitur lex vetus non justificare. *ibid.*
 Lex illa non dabat vires ad actus disponentes ad justitiam. *ibid.*
 Lex vetus imperfecta fuit propter negationem plurimarum perfectionum quibus caruit. VI, 9, 8
 Lex vetus magnum pondus imponebat. *ibid.*
 Lex vetus gravissimas pœnas temporales minitabatur. *ibid.*
 Lex vetus in suo ordine et gradu perfecta fuit. *ibid.*
 Lex vetus in sua specie propria erat perfecta. *ibid.*
 Lex vetus a solo Deo mutabilis. VI, 9, 9
 Lex vetus a solo Deo abrogari et dispensari potuit. *ibid.*
 Lex a Deo variis modis fieri potuit. *ibid.*
 Lex vetus non est lex ad intra in Deo ipso existens. *ibid.*
 Legem veterem nunquam comprehendisse gentes conversas ad fidem. VI, 9, 10
 Lex vetus non comprehendit judæos baptizatos. *ibid.*
 Lex vetus quo sensu dici potuit perpetua. *ibid.*
 Legis cessatio quoad præcepta cæremonialia. VI, 9, 11
 Item quoad judicialia. *ibid.*
 Quid vero quoad moralia. *ibid.* et c. 10
 Lex vetus cessavit non solum quoad obligationem, sed etiam quoad comminationes et promissiones observantibus eam, etc. VI, 9, 11
 Lex vetus ante Christi adventum non fuit mortua. VI, 9, 12
 Lex vetus ante Christi mortem non fuit mortua, sed ejus præcepta omnia durarunt usque ad mortem Christi. *ibid.*
 Lex vetus non fuit mortua quoad obligationem in instanti mortis Christi. VI, 9, 13
 Sed aliquo tempore postea obligavit. *ibid.*
 Nec abrogata fuit toto tempore usque ad Pentecostem. *ibid.*
 Legem solvendi decimas non fuisse cæremonialem, sed judicialem. VI, 9, 19
 Lex vetus post Christi adventum quando ablata. VI, 9, 10
 Lex vetus etiam pro judæis qui Evangelium non susceperunt, abrogata est. *ibid.*
- Lex vetus cœpit abrogari in die Pentecostes, non tamen simul pro toto orbe, sed successive, crescente promulgatione legis novæ. VI, 9, 14
 Legis veteris præcepta moralia et judicialia, quomodo non sint mortifera, licet sint mortua. *ibid.*
 Legis veteris præcepta cæremonialia mortifera esse. *ibid.*
 Legis veteris cæremoniis uti nulla ratione licet. *ibid.*
 Lex vetus an prius mortua fuerit quam mortifera respectu gentium. VI, 9, 19
 Legem veterem cœpisse abrogari, et mortuam esse quoad obligationem, simul ac lex nova cœpit obligare. *ibid.*
 Legem veterem non simul pro toto mundo, sed successive mortuam fuisse. *ibid.*
 Lex vetus quo tempore pro toto mundo mortua et mortifera. *ibid.*
 Lex vetus non prius fuit mortua quoad institutionem, quam mortifera. *ibid.*
 Lex vetus quando extincta quoad institutionem. *ibid.*
 Lex vetus quo tempore cœperit esse inutilis. VI, 9, 21
 Lex vetus non amisit vim suam in morte Christi, nec ante Pentecostem. *ibid.*
 Lex vetus quamdiu duravit quoad obligationem, duravit etiam quoad effectus pœnales et irritandi. *ibid.*
 Lex vetus amisit suam efficaciam successive, a die Pentecostes respectu præceptorum cæremonialium. *ibid.*
 Lex vetus quam vim habuerit usque ad diem Pentecostes. *ibid.*
 Lex Moysis usque ad diem Pentecostes retinuit vim sanctificandi legaliter, seu justificandi carnaliter. *ibid.*
 Lex illa quamdiu mortifera non fuit, ad quid utilis erat. *ibid.*
- LEX NOVA DIVINA.
- Legis novæ causa finalis, et efficiens. VI, 10, 2
 Legis novæ varia nomina. VI, 10, 1
 Lex nova est vera et propriissima lex præceptiva. *ibid.*
 Lex fidei quid significet. *ibid.*
 Lex gratiæ cur dicitur infundi cordibus hominum. VI, 10, 3
 Lex nova cur a principio mundi non data. *ibid.*
 In Lege nova nulla esse divina præcepta nisi fidei et Sacramentorum, quomodo intelligendum. VI, 10, 2
 Lex gratiæ imperans seu impellens et adjuvans dicitur. VI, 10, 3
 Legem novam etiam imperantem esse per se non scriptam exterius, sed mentibus et cordibus impressam. *ibid.*
 Legis novæ et veteris differentia. *ibid.*
 Legis novæ materialis causa partim moralis, partim cæremonialis. VI, 10, 2
 Lex gratiæ mysteria plura explicite credenda proponit quam lex vetus. *ibid.*
 Legis novæ materia actus tam internos quam externos complectitur. *ibid.*
 Legem novam amplecti non solum propria præcepta, sed etiam spiritum gratiæ, dantem vires et inclinationem ad observandam legem. VI, 10, 3
 Legem novam latam pro universis viatoribus. VI, 10, 4
 Forma legis novæ consistit in aliquo signo sufficienti.

- ter promulgante hominibus talem divinam voluntatem. VI, 10, 3
Lex gratiæ ita impressa cordibus, ut det etiam vires. *ibid.*
Legis promulgatio et divulgatio distinguenda. VI, 10, 4
Legis novæ obligatio cœpit a Judæis. *ibid.*
Lex nova non obligavit in conscientia in morte vel resurrectione Christi, imo nec ante diem Pentecostes. *ibid.*
Lex nova cœpit obligare in die Pentecostes. *ibid.*
Lex nova cur postea scripta sit. VI, 10, 3
Legem novam non simul obligasse Judæos ubique existentes, sed obligationem ejus fuisse successive diffusam. VI, 10, 4
Legem novam non gentiles obligasse ante diem Pentecostes. *ibid.*
Legem novam non incœpisse obligare Gentiles per se, usque ad revelationem factam Petro, Act. 10. *ibid.*
Ex tunc vero obligasse non simul totum orbem, sed successive. *ibid.*
Lex nova justificat, et in hoc superat legem veterem. VI, 4, 5
Lex nova quomodo dicatur justificare. *ibid.*
Lex gratiæ cur dicatur justificare. *ibid.*
Legem novam abundantius dare gratiam quam antea daretur. *ibid.*
Lex nova quo sensu per præcepta dici potest justificare. *ibid.*
Lex nova quos effectus spirituales habeat. *ibid.*
Legem novam quo sensu perpetuam esse affirmemus. VI, 10, 7
In lege nova Deus potest dispensare. VI, 10, 6
In lege nova nullus princeps temporalis dispensare potest. *ibid.*
In lege nova divina nec Summus Pontifex dispensare potest. *ibid.*
Legis novæ præcepta positiva nullam dispensationem aut interpretationem per modum epiikæ admittere. *ibid.*
Lex Christi quo sensu indispensabilis ab homine. *ibid.*
Lex nova quomodo admittat interpretationem doctrinalem. *ibid.*
Lex nova nullam patitur diminutionem. VI, 10, 7
Lex nova nullum augmentum recipit. *ibid.*
Contra legem novam nulla consuetudo hominum prævalere potest. *ibid.*
Legis gratiæ variæ excellentiæ. VI, 10, 8
Lex nova, etiam quoad præcepta et documenta, longe perfectior est lege veteri. *ibid.*
Lex nova in quibus excessit legem veterem. *ibid.*
- LUMEN.
Lumen fidei nunquam in tota Ecclesia defuisse. V, 1, 3
- LUTHERUS.
Lutherus vim legum humanarum extinguere conatur. V, 3, 5
- M
MAGISTRATUS.
Magistratum civilem cum potestate temporali ad regendos homines justum esse, et naturæ humanæ valde consentaneum. V, 3, 1
Magistratus humanus potestatem habet leges ferendi. *ibid.*
- MAGISTRATUS CIVILIS AN CONTRA JUS COMMUNE STATUERE POSSIT. V, 6, 26
- MAGNIFICENTIA.
Magnificentia, vide LEGIS CIVILIS MATERIA.
- MANDATUM, MANDO.
Mandatum expirat morte mandantis. V, 6, 10
Verbum Mando varie explicatur, et vis ejus declaratur. V, 3, 15
- MATERIA.
Materiæ gravitas sufficiens ad obligationem gravem unde colligenda. V, 3, 25
Materia, nude spectata levis, potest ex circumstantia fieri gravis. *ibid.*
Materiæ gravitas ad legem civilem. Vide LEGIS CIVILIS OBLIGATIO.
Materiam legis positivæ posse esse in omnibus virtutibus, præsertim principalibus et cardinalibus. *ibid.*
Materia temporalis et spiritualis quæ. V, 4, 11
- MATRIMONIUM.
Matrimonium secundum contractum vivente priori conjuge, esse nullum, jure naturæ. Vide JUS. V, 2, 12
Matrimonium inter fratres vel inter patrem et filiam, nullum esse jure naturæ. *ibid.*
Et nihilominus valet ob necessitatem propagationis. V, 2, 16
Matrimonium metu gravi contractum esse nullum. VI, 10, 6
Matrimonia prohibita in lege veteri nunc valere quando legi naturæ non repugnent. VI, 9, 21
Matrimonia nunc non dissolvuntur per repudium. *ibid.*
Matrimonium unde habeat indissolubilitatem. VI, 10, 6
Matrimonium peccaminosum. Vide ACCESSUS.
- MENDACIUM.
Mendacium esse intrinsece malum. V, 2, 16
- MERITUM.
Meritum, vide JUSTUS.
- METUS.
Metus minuit libertatem, sed non impedit irritationem. Per errorem. VI, 5, 22
Metus quando causat involuntarium. VI, 7, 12
- MISSA.
Missa, vide CELEBRARE.
Missam audiens coactus an impleat præceptum. V, 2, 10
Missæ cæremoniæ. Vide CÆREMONIÆ.
- MONARCHIA.
Monarchia, vide CUBERNATIO.
Monarchicum optimum regimen. V, 3, 4
- MONS.
Eons Sinai et Horeb, idem. VI, 9, 5
- MOS.
Mos quid propre significet. VI, 7, 1
Mos proprie in liberis tantum actibus reperitur. *ibid.*
- MOTUS PROPRIUS.
Motus proprius, vide PRIVILEGIUM.

- MOYSES.
Moyses non fuit auctor legis veteris, sed promulgator. VI, 9, 2
Moyses nullius partis legis in veteri Scriptura contentæ legislator, sed promulgator fuit. *ibid.*
Moyses iratus tabulas legis confregit. VI, 9, 5
Moyses iterum jussu Dei eadem præcepta scripsit. *ibid.*
Moyses tabulas intra arcam Dei reposuit. *ibid.*
Moyses reliqua præcepta promulgavit, legendo coram populo. *ibid.*
- MUNITIO.
Munitio ad jus gentium spectat. V, 2, 18
- MUTARE.
Mutare, vide CONSUETUDO ET PONTIFEX.
Mutare dominia rerum, ad quem legis effectum spectat. V, 1, 17
Mutatio duplex. Vide LEGIS MUTATIO. V, 2, 13
- MUTILATIO.
Mutilatio proprii corporis in quo casu licita, et quare. V, 2, 7
- N
NOVITI.
Novitii non tenentur ex vi præcepti ad servanda statuta religionis. V, 4, 20
- O
OBLIGATIO.
Obligatio. Vide LEGIS CIVILIS OBLIGATIO ET EXCOMMUNICATIO.
Obligatio gravis ex quibus verbis legislatoris colligenda. V, 4, 18
Obligatus ad non fugiendum e carcere, si timeat grave nocumentum non tenetur illa lege, licet illi pœna non requirat actionem. V, 5, 5
- OPORTET.
Verbum oportet an habeat vim præcepti. V, 3, 15
- ORDO, ORDINARE.
Ordo Ecclesiæ hierarchicus totus a Petro dependens. V, 4, 4
Verbum ordinare an habeat vim præcepti. V, 3, 15
- P
PœNÆ.
Pœnæ gravitas in lege civili signum est gravis obligationis. V, 3, 25
Omnis pœna pertinet ad vim coactivam. V, 2, 19
Pœna generaliter est omne incommodum naturæ vel afflictio. V, 5, 4
Pœnam in actione et passione consistere posse. VI, 5, 10
Pœna duplex, una in actione consistens, altera in passione. V, 5, 5
Pœna legalis et conventionalis. V, 5, 6
Pœnæ aliæ requirentes ministerium hominis, aliæ ipsa lege inferuntur. V, 5, 7
Pœnarum earumdem alia divisio. *ibid.*
Pœnarum privatarum triplex ordo. V, 5, 8
- Pœnarum remissio per indulgentias per quam potestatem fit. V, 4, 12
Multæ pœnæ ipso facto imponuntur. V, 5, 23
Pœna infamiæ, quando incurritur ipso jure. V, 5, 6
Pœnam flagellationis seu exilii potest homo in se sine peccato exercere. V, 5, 7
Quæ pœna imponi potest religiosis transgredientibus regulam quæ non obligat ad culpam, sed ad pœnam tantum. *ibid.*
Pœnæ pecuniariæ quomodo a reo exequendæ. *ibid.*
Pœnæ privantes actione humana, ut jejunium, potest ab ipso reo fieri. *ibid.*
Pœnæ diversæ positæ per varias leges dicentes ipso facto, omnes incurritur per idem delictum, vel ante, vel post declarationem. V, 5, 11
Pœna famis usque ad mortem quomodo obliget. VI, 5, 7
Pœna manendi in carcere quomodo obliget. *ibid.*
Pœna quæ per solam actionem judicis inferitur non obligat reum. V, 5, 10
Pœna confiscationis omnium bonorum an obliget reum post sententiam criminis declaratoriam, ad illam exequendam. *ibid.*
Pœnæ remissio in detrimentum tertii cavenda. VI, 5, 11
Pœna simoniaci. Vide SIMONIA.
Pœna a testatore adjecta an sit vera pœna. V, 5, 6
- PAPA PONTIFEX.
Papalis dignitatis et officii episcopalis differentia. V, 4, 4
Papa hæreticus non deponitur ipso facto, ante Ecclesiæ declarationem. V, 4, 7
Papa an habeat privilegium ne erret in fide. *ibid.*
Papa quomodo potest materiam aliquam determinare, ut tantum canonica sit. V, 4, 11
Papa potest sibi indulgentias concedere, et secum dispensare. Vide INDULGENTIÆ. VI, 6, 12
Papa et alii principes supremi possunt leges suas commutare et in illis dispensare. Vide DISPENSATIO. VI, 6, 16
Papa an absolvens defunctum a censura operetur extra suum territorium. VI, 8, 26
Papa non potest dispensationem in voto revocare. Vide DISPENSATIO. VI, 8, 37
Pontifex non potest pro suo arbitrio regna mutare. V, 3, 7
Pontificis sententia an habeat vim legis, et qualis debeat esse. V, 4, 14
Pontificis Epistolæ. Vide EPISTOLÆ.
Pontifex potest obligare Ecclesiam ad acceptandas suas leges. V, 4, 16
Pontifex pro omni loco privilegia concedere potest. *ibid.*
Pontifex circa tributa imponenda. Vide TRIBUTUM.
- PAROCHUS.
Parochus non de jure, sed de consuetudine, dispensat interdum in lege superioris. VI, 6, 14
- PAULUS.
Paulus bis Hierosolymam ascendit. VI, 9, 20
Alias quater. *ibid.*
Paulus an Petrum reprehenderit post Concilium Hierosolymitanum. *ibid.*
Paulus non ex composito, sed vere Petrum reprehendit. *ibid.*